

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Кафедра фінансів і банківської справи
Департамент фінансів Закарпатської обласної державної адміністрації
Територіальне відділення Асоціації платників податків України в Закарпатській області
Закарпатське РУ ПАТ КБ «Приватбанк»

**ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ
ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН:
ВИКЛИКИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ**

**Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції**

(23 листопада 2016 р., м. Ужгород)

Ужгород - 2016

УДК 336 (477) (063+339.9)
ББК У9 (4Укр) 26л0+У52
Т 65

Рекомендовано до друку Вченою радою економічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол № 4 від 30.11.2016 року.

Редакційна колегія:

Варцаба Віра Іванівна – д.е.н., доц., завідувач кафедри фінансів і банківської справи економічного факультету ДВНЗ «УжНУ»

Огородник Валерія Олегівна – к.е.н., доц., доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Заславська Ольга Ігорівна – к.е.н., доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Стегура Віктор Вікторович – викладач кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Лийзьо Наталія Василівна – магістрант кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Т 65 Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ужгород, 23 листопада 2016 р.) – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2016. – 395 с.

Збірник укладено за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти», яка відбулася 23 листопада 2016 року в ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Матеріали авторів містять різні точки зору з теоретичних та прикладних засад розвитку держави та регіонів в контексті децентралізаційних і глобалізаційних процесів, які охоплюють: проблематику розвитку фінансового ринку; вдосконалення механізмів фінансового менеджменту підприємництва; розбудову ринку банківських і небанківських фінансових послуг; актуальні питання бюджетно-фінансової автономії регіонів, що в сукупності виступають ключовими факторами процесу перебудови національної моделі фінансово-кредитних відносин.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакція не завжди поділяє думку та погляди авторів. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

УДК 336 (477) (063+339.9)
ББК У9 (4Укр) 26л0+У52

© Автори тез, 2016
© ДВНЗ «УжНУ», 2016

Онищенко С.В. ФІНАНСОВА ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ЯК СКЛАДНИЙ ІНТЕГРОВАННИЙ ОБ'ЄКТИВНИЙ ПРОЦЕС	54
Погорілий Д.В. КЛАСИФІКАЦІЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ РИЗИКІВ ТА МІСЦЕ В НІЙ МОНЕТАРНОЇ СКЛАДОВОЇ	56
Прокопюк А. РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ЄС: ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ	59
Святогор В.В. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ЇЇ СКЛАДОВИХ	62
Селезньова Ю.О. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ	65
Семенюк В.В. КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ В УМОВАХ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	67
Соловйова А.Г. ОСОБЛИВОСТІ ВАЛЮТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	68
Ткаченко Н.В. РЕЙТИНГОВІ АГЕНЦІЇ В СУЧАСНОМУ ФІНАНСОВОМУ ПРОСТОРІ	70
Ткаченко О.Є. СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТТЯ «ЗДОРОВІ ФІНАНСИ» У ТРИ-ВЕРКТОРНІЙ ТИПІЗАЦІЇ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ	73
Фрунза С.А. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	75
Худолій Ю.С. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД КРЕДИТУВАННЯ ПРОГРАМ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ	78
Хуторна М.Е. ЩОДО ДЕФІНІЦІЇ ПОНЯТТЯ «КРЕДИТНА УСТАНОВА»	79
Шабліста Л.М. РОЗВИТОК ІНСТИТУЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ІНВЕСТИЦІЙ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ	82
Щепіна Т.Г., Лункіна І. РОБОТА НБУ ПІД ЧАС ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ	85

СЕКЦІЯ 2

БЮДЖЕТНО-ФІНАНСОВА АВТОНОМІЯ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАМИ

Баскаков А.Ю. НОВАЦІЇ КЕШ-МЕНЕДЖМЕНТУ КОШТІВ ЄДИНОГО КАЗНАЧЕЙСЬКОГО РАХУНКУ	89
Бондаревська О.М. ЕВОЛЮЦІЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «БЮДЖЕТНА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ»	91
Булеца Н.В. УДОСКОНАЛЕННЯ БЮДЖЕТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ НА ЗАСАДАХ ФІСКАЛЬНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	93

Юлія Худолій, к.е.н., доцент

*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка,
м. Полтава*

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД КРЕДИТУВАННЯ ПРОГРАМ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ

Пріоритетний розвиток енергетики завжди був у числі головних економічних завдань ЄС. До недавнього часу це завдання вирішувалося проведенням відповідної політики в рамках окремих держав. Але загострення проблеми енергоресурсів, конкурентної боротьби та посилення зв'язку політики з економікою поставили питання енергетичної безпеки країн ЄС на рівень загальноєвропейського. Здійснюючи огляд зарубіжного досвіду фінансування політики ресурсозбереження у промислово розвинених країнах, варто зауважити, що реалізація ресурсозбереження базується як на вдосконаленні законодавчої бази, так і на розробці та впровадженні економічних механізмів активізації залучення кредитів та інвестицій.

На нашу думку найбільш дієвим інструментом стимулювання підвищення енергоефективності є пільгові банківські кредити, що мають низьку процентну ставку, тим самим покращуючи функціонування ринку енергоефективності. Для кращого розуміння кредитування програм енергоефективності за допомогою іпотечного кредитування доцільно проаналізувати конкретні банківські продукти, пов'язані з енергетичною ефективністю і пропонувалися в різних країнах в останні роки.

Зупинимося на програмі, яка реалізується в Чехії і має назву «Будівельні заощадження». Для кредитування розглядаються різні проекти, пов'язані з операціями з придбання, реконструкції, модернізації та ремонту будинків і квартир, а також інші житлові проекти клієнтів. Позики надаються на термін до 15 років.

Суть процедури будівельних заощаджень полягає в наступному. Фінансові установи пропонують клієнту відкрити депозит з відсотковою річною ставкою близько 3-4% (процентна ставка регулярно знижується). Після 2 років розміщення фінансових коштів, вкладник набуває право на отримання кредиту під низький відсоток [1]. Тим з них, хто включається в програму більш тривалого накопичення ресурсів (6 років депонування) надаються державні субсидії, які варіюються в залежності від тривалості терміну накопичення, розміру накопичення і складу родини. Субсидія виплачується 1 раз на рік і становить 10% від суми вкладу (максимальна сума держпідтримки 2000 крон). Нарахування здійснюються в останній день поточного року, однак надходять на розрахунковий рахунок приблизно в квітні наступного року. Незважаючи на те, що громадянин має право мати необмежену кількість заощаджень, однак, держпідтримка нараховується лише по одному з них.

«Зелені» споживчі кредити в Греції, «стійкі» іпотечні кредити, кредити для розвитку відновлюваних джерел енергії та інші інструменти розвиваються Piraeus Bank'ом на систематичній основі. Основні характеристики пропонованих інструментів, що відрізняють їх від стандартних – низькі процентні ставки і мінімальні рівні страхування.

Енергетично ефективні позики ProCredit Bank в Болгарії. Цей інструмент був розроблений в рамках програми з підвищення енергетичної ефективності Європейського банку реконструкції та розвитку. Кошти, виділені кредити покривають

до 20% витрат на оновлення будівель. Абсолютна сума позики не обмежена. Термін погашення встановлюється до 5 років, пільговий період – 3 місяці. Перевагами цього інструменту слід вважати можливість отримання незалежного гранту від Європейського банку реконструкції та розвитку, який може бути використаний для виплати відсотків за позику. Кредити видаються приватним особам, компаніям і товариствам спільного володіння житла, які бажають поліпшити енергетичну ефективність житла або офісів.

Пільгові кредити Banque Populaire d'Alsace (BPA, Франція). Кредити видаються на поліпшення енергетичної ефективності будівель, як при будівництві нових, так і при оновленні старих будівель. Виділяються 15 характеристик проекту, при наявності яких видаються кредити. Характеристики включають: оптимізаційні дослідження, індивідуальні сонячні батареї і т. д.

Пільгові кредити німецького Банку реконструкції (Kreditanstalt für Wiederaufbau, KfW). Довгострокові кредити з низькою процентною ставкою і значним пільговим періодом пропонуються з 1996 р німецьким Банком реконструкції (KfW) через посередництво комерційних банків. Високий кредитний рейтинг Банку, викликаний гарантіями держави, дозволяє йому залучати капітал на фінансових ринках на вигідних умовах. З 2005 р KfW використовує додаткові державні субсидії, як для поліпшення фінансових умов виданих кредитів, так і для збільшення обсягів фінансування. Починаючи з 2008 р, довготривалі кредити видаються з терміном до 35 років (Проти колишніх 30). Пільгові періоди в деяких випадках досягають 15 років. Знижені процентні ставки дозволяють компаніям економити до 7-12% від суми кредиту в платежах.

Таким чином, проаналізувавши європейський досвід кредитування програм енергоефективності доречно зробити висновок, що ЄС у питання забезпечення та підвищення енергетичної незалежності вирішується на державному рівні із застосуванням механізму іпотечного кредитування. Досвід країн ЄС доречно використати Україною, в рамках побудови нового алгоритму роботи в організаційній, фінансовій, правовій та інформаційній сферах з метою підвищення енергоефективності нерухомості.

Список використаних джерел:

1. Використання енергозберігаючих технологій в країнах ЄС: досвід для України. Аналітична записка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/262/>.

*Мирослава Хуторна, к.е.н., доцент
ДВНЗ «Університет банківської справи», м. Черкаси*

ЩОДО ДЕФІНІЦІЙ ПОНЯТТЯ «КРЕДИТНА УСТАНОВА»

Перехід до індустріальної економіки став основним мотивуючим чинником розвитку інституту кредитування, виникнення широкого кола кредитних установ, утворюючи кредитну систему економіки. Ознайомлення з працями класиків економічної теорії дозволяє стверджувати про активне використання даного поняття, починаючи з другої половини XIX ст., однак до сих пір відсутнім є чітке визначення даного терміну у вітчизняній економічній літературі, яке вживається дослідниками як загальновідоме. У той же час, проведений нами огляд довідникової та наукової

Наукове видання

ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН: ВИКЛИКИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ

**Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції**

(23 листопада 2016 р., м. Ужгород)

Т 65 Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ужгород, 23 листопада 2016 р.) – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2016. – 395 с.

Збірник укладено за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти», яка відбулася 23 листопада 2016 року в ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Матеріали авторів містять різні точки зору з теоретичних та прикладних засад розвитку держави та регіонів в контексті децентралізаційних і глобалізаційних процесів, які охоплюють: проблематику розвитку фінансового ринку; вдосконалення механізмів фінансового менеджменту підприємництва; розбудову ринку банківських і небанківських фінансових послуг; актуальні питання бюджетно-фінансової автономії регіонів, що в сукупності виступають ключовими факторами процесу перебудови національної моделі фінансово-кредитних відносин.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакція не завжди поділяє думку та погляди авторів. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

**УДК 336 (477) (063+339.9)
ББК У9 (4Укр) 26л0+У52**